

مبانی روش حل مسئله و کاربرد آن در آموزش

نازیلا خدابنده

کارشناسی علوم تربیتی گرایش آموزش ابتدایی

چکیده

انتخاب هر یک از روش‌های تدریس فعال در کلاس وابسته به ماهیت موضوع درس موقعیت و توانمندی‌ها و تجارب معلمان و استادان می‌باشد. نمی‌توان یک روش ثابت را برای یک کلاس درس معین مورد تأکید قرار داد. و این موضوع در مورد آموزش فعال مبتنی بر حل مسئله نیز صادق است. هدف این مقاله بررسی اهمیت حل مسئله در یادگیری به شیوه توصیفی - تحلیلی می‌باشد. آموزش حل مسئله به یادگیرندگان یکی مهم‌ترین اهداف دست‌اندرکاران آموزش و پرورش است. آموزش مهارت (حل مسئله)، به عنوان یکی از بنیادی‌ترین مهارت‌ها، اهمیت و جایگاهی ویژه دارد. حل مسئله در جریان شکل‌گیری تفکر و برخورد علمی با موضوع رشد، شماری از تحقیقات را به خود اختصاص داده است. اساسی‌ترین نگرانی دست‌اندرکاران و پژوهشگران چند دهه اخیر آموزش و پرورش اصلاحات و نوآوری در شیوه تدریس معلم بوده است. به طوری که براینده این جریان، نفس تدریس به شیوه حل مسئله را در پژوهش سازمان شناخته‌خلاق و آفریننده مورد تأکید مکرر قرار داده است. از روش حل مسئله یکی از روش‌های یادگیری است که در زندگی روزمره و هم در کشف مسائل پیچیده علمی کاربرد دارد. در آموزش و پرورش نیز می‌توان دانش‌آموز را در موضع حل مسئله قرار داد، به نحوی که خود را در صحنه واقعی و رویارویی مشکل ببیند و به حل مسئله بپردازد. یادگیری از طریق حل مسئله نوع یادگیری فعال و قوی است و فرد را برای برخورد با تجارب واقعی زندگی آماده می‌سازد. پژوهش حاضر به منظور بررسی اثربخشی تدریس به روش حل مسئله صورت گرفته است.

کلید واژگان: آموزش، پرورش، حل مسئله، روش تدریس

مقدمه

هدف اصلی امرآموزش ایجاد یادگیری در دانش‌آموزان است و این امر با عمل تدریس اتفاق می‌افتد. عمل تدریس سلسله فعالیت‌های مرتب، منظم، هدف‌دار و از پیش طراحی شده است؛ فعالیتی که هدفش ایجاد شرایط مطلوب یادگیری است. فعالیتی که به صورت تعامل و رفتار متقابل بین معلم و فراگیر جریان دارد یعنی ویژگی‌ها و رفتار معلم در فعالیت‌ها و اعمال شاگردان تأثیر می‌گذارد و بالعکس. از ویژگی‌ها و رفتارهای آنان متأثر می‌شود، این تأثیر ممکن است به صورت مستقل یا غیرمستقل به وقوع بپیوندد. به عبارت دیگر، تدریس عبارت است از تعامل یا رفتار متقابل معلم و شاگرد، براساس طراحی منظم و هدفدار معلم برای ایجاد تغییر در رفتار شاگردتسلط معلم بر روش‌ها و فنون آموزشی یکی از ملاک‌های شایستگی معلمان به حساب می‌آید در واقع بسیاری از صاحب‌نظران این ملاک را بر دیگر ملاک‌های شایستگی معلمان ترجیح می‌دهند. پیروان این ملاک معلم را مانند فرد صاحب فن دیگری می‌دانند که هر چه بر فوت و فن کارش مسلط باشد در کارش موفق تر خواهد بود (سیف، ۱۳۹۵)